

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 29 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomira Hańczewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Maria Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa Bank (...) S.A. w W.

przeciwko S. J., K. Z. (1)

- o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną (art. 527 kc)

1. Oddała powództwo

2. Kosztami postępowania obciąża powoda i z tego tytułu zasądza od powoda na rzecz pozwanej S. J. kwotę 14.417 złotych.

SSO Sławomira Hańczewska

UZASADNIENIE

W dniu 3 lutego 2016 r. powód Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł do tutejszego sądu pozew przeciwko pozwanym S. J. oraz K. Z. (1), w którym domagał się:

a) uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności polegającej na przeniesieniu własności nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...) przez A. J. i J. J. (1) na rzecz pozwanej S. J. na podstawie umowy darowizny z dnia 24 marca 2015 r. sporządzonej przez K. S., notariusza w P., za rep. (...), w celu zaspokojenia (i) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika A. J. w kwocie 2.923.428,65 zł stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...) wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt: (...), nadał klauzulę wykonalności oraz zaspokojenia (ii) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika J. J. (1) w kwocie 2.937.553,88 zł stwierdzonej Bankowym Tytułem Egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...), wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt:(...)nadał klauzulę wykonalności,

b) uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności polegającej na przeniesieniu własności nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...) przez A. J. na rzecz pozwanej S. J. na podstawie umowy darowizny z dnia 24 marca 2015 r. sporządzonej przez K. S., notariusza w P., za rep. (...), w celu zaspokojenia (i) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika A. J. w kwocie 2.923.428,65 zł stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...) wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt: (...), nadał klauzulę wykonalności;

c) uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności polegającej na przeniesieniu własności nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...) przez A. J. i J. J. (1) na rzecz pozwanej S. J. na podstawie umowy darowizny z dnia 24 marca 2015 r. sporządzonej przez K. S., notariusza w P., za rep. (...), w celu zaspokojenia (i)

wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika A. J. w kwocie 2.923.428,65 zł stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...) wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt: (...), nadał klauzulę wykonalności oraz zaspokojenia (ii) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika J. J. (1) w kwocie 2.937.553,88 zł stwierdzonej Bankowym Tytułem Egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...), wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt: (...)nadał klauzulę wykonalności,

d) uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności polegającej na przeniesieniu własności nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...) przez A. J. i J. J. (1) na rzecz pozwanej S. J. oraz obciążeniu ww. nieruchomości przez pozwaną S. J. bezpłatnym i dożywotnim prawem użytkowania na rzecz A. J. i J. J. (1) na podstawie umowy darowizny z dnia 13 stycznia 2015 r., sporządzonej przez E. H., notariusza w P., za rep. (...) w celu zaspokojenia (i) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika A. J. w kwocie 2.923.428,65 zł stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...) wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt: (...), nadał klauzulę wykonalności oraz zaspokojenia (ii) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika J. J. (1) w kwocie 2.937.553,88 zł stwierdzonej Bankowym Tytułem Egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...), wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P. II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt: (...)nadał klauzulę wykonalności,

e) uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności polegającej na ustanowieniu przez pozwaną S. J. na nieruchomości objętej księgą wieczystą KW nr (...) hipoteki umownej do kwoty 1.500.000 zł na rzecz pozwanego K. Z. (1) na podstawie oświadczenia o ustanowieniu hipoteki z dnia 11 maja 2015 r. sporządzonego przez A. S., notariusza w P., za Rep. (...) w celu zaspokojenia (i) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika A. J. w kwocie 2.923.428,65 zł stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...) wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt: (...), nadał klauzulę wykonalności oraz zaspokojenia (ii) wierzytelności przysługującej powodowi wobec dłużnika J. J. (1) w kwocie 2.937.553,88 zł stwierdzonej Bankowym Tytułem Egzekucyjnym z dnia 24 sierpnia 2015 r., nr (...), wraz ze wskazanymi tam dalszymi odsetkami, któremu to bte Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt: (...)nadał klauzulę wykonalności,

Powód wniósł także o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podał, że pozwana S. J. jest córką dłużników A. i J. J. (1). Dalej powód wyjaśnił, że w dniu 23 kwietnia 2013 r. powód zawarł z A. J. umowę nr (...) kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych (dalej jako „umowa kredytu”). Powód podał, że kredyt został udzielony jako kredyt giełdowy w formie linii kredytowej na okres od 23 kwietnia 2013 r. do 20 kwietnia 2016 r. w celu zakupu papierów wartościowych za pośrednictwem (...) powoda (w obrocie zorganizowanym oraz w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej) lub refinansowania zakupu wcześniej zakupionych papierów wartościowych za środki własne. Powód podał, że zgodnie z umową kredytu A. J. mógł się zadłużyć w rachunku kredytowym nr (...); a) od dnia 23 kwietnia 2013 r. do 21 kwietnia 2014 r. do kwoty w wysokości 2.980.000 zł, b) od dnia 22 kwietnia 2014 r. od dnia 20 kwietnia 2016 r. do kwoty w wysokości 3.000.000 zł. Powód podał, że spłata zadłużenia miała nastąpić najpóźniej w dniu 20 kwietnia 2016 r., a zabezpieczeniem należności wynikających z umowy kredytu by weksel własny in blanco wystawiony przez A. J. i poręczony przez jego żonę J. J. (1). Powód podał, że w związku z niedotrzymaniem warunków umowy kredytu przez A. J. pismem z dnia 18 czerwca 2015 r. wypowiedział umowę kredytu A. J.. Dalej powód wyjaśnił, że w związku z nieuregulowaniem należności wynikających z umowy kredytu wystawił w dniu 24 sierpnia 2015 r. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko A. J. a zgodnie z treścią tego bte wymagalne zobowiązanie powoda wynikające z umowy kredytu wynosiło łącznie na dzień 24 sierpnia 2015 r. kwotę 2.923.428,65 zł przy czym – od dnia wystawienia bte powodowi należą się dalsze odsetki karne. Powód podał, że w dniu 11 września 2015 r. wypełnił weksel in blanco wystawiony przez A. J. i poręczony przez J. J. (1) i pismami z dnia 11 września 2015 r. zawiadomił A. J. i J. J. (1) o wypełnieniu weksla poprzez m.in. wpisanie sumy wekslowej w kwocie 2.937.553,88 zł wraz z przedstawieniem go do zapłaty i wezwaniem

do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Powód podał, że termin zapłaty został wyznaczony na dzień 22 września 2015 r. Powód wyjaśnił również, że w dniu 23 września 2015 r. wystawił bte również przeciwko J. J. (1), nr (...) i zgodnie z treścią tego bte zobowiązanie J. J. (1) wyniosło łącznie na dzień 23 września 2015 r. kwotę 2.937.553,88 zł przy czym od dnia wystawienia bte powodowi należne są odsetki karne. Powód wskazał, że postanowieniem z dnia 17 września 2015 r. Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny, sygn. akt: (...) nadał klauzulę wykonalności bte z dnia 24 sierpnia 2015 r. nr (...) wydanemu przeciwko A. J., a postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny, sygn. akt:(...)nadał klauzulę wykonalności bte z dnia 23 września 2015 r., nr (...) wydanemu przeciwko J. J. (1). Wnioskami z dnia 7 i 21 grudnia 2015 r. powód wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko A. J. i J. J. (1). Powód podał, że postępowanie egzekucyjne przeciwko A. J. i J. J. (1) prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym P. (...)w P. D. P. pod sygn. akt: (...). Powód podał jednocześnie, że te postępowania egzekucyjne jedynie w nieznaczącej części doprowadziły do zaspokojenia roszczeń powoda, komornik sądowy nie ustalił znaczących składników majątkowych dłużników z których egzekucja mogłaby zaspokoić roszczenia powoda w całości. Dalej powód podał, że w toku postępowania egzekucyjnego komornik sądowy ustalił, że A. J. wraz ze swoją żoną J. J. (1) zbył istotną część ich majątku. Zdaniem powoda dokonanie tych czynności spowodowało, że A. J. i J. J. (1) stali się mniej wypłacalni niż byli przed ich dokonaniem. Powód wskazał, że na podstawie umowy darowizny z dnia 24 marca 2015 r. sporządzonej przez K. S., notariusza w P., za rep (...) A. J. oraz J. J. (1) przenieśli prawo własności nieruchomości objętych księgą wieczystą KW (...) (dalej jako „nieruchomość 1”) oraz KW nr (...) (dalej jako „nieruchomość 2”) na rzecz pozwanej S. J.. Powód wskazał nadto, że na podstawie tej samej umowy darowizny A. J. przeniósł także na pozwaną S. J. prawo własności nieruchomości objętej KW nr (...) (dalej jako „nieruchomość nr 3”). Ponadto na podstawie umowy darowizny z dnia 13 stycznia 2015 r. rep. (...) A. J. oraz jego żona J. J. (1) dokonali darowizny nieruchomości zabudowanej domem znajdującej się w miejscowości S., objętej księgą wieczystą KW nr (...) (dalej jako nieruchomości nr 4”)na rzecz pozwanej S. J.. Powód wskazał, że jednocześnie ze zbyciem nieruchomości nr 4 doszło do ustanowienia bezpłatnego i dożywotniego prawa użytkowania na rzecz A. J. i jego żony J. J. (1). Zdaniem powoda zawarcie wskazanych powyżej umów darowizny przez pozwaną S. J. oraz A. J. i J. J. (1) w sytuacji, w której są oni dłużnikami powoda stanowi klasyczny przypadek działania w celu pokrzywdzenia wierzyciela (powoda). W wyniku zawarcia ww. umów doszło do przeniesienia prawa własności nieruchomości 1, nieruchomości 2, nieruchomości 3 oraz nieruchomości 4 na pozwaną S. J., a w przypadku darowizny zawartej w dniu 13 stycznia 2015 r. także do jednoczesnego ustanowienia przez pozwaną S. J. bezpłatnego i dożywotniego prawa użytkowania na rzecz A. J. i jego żony J. J. (1). Powód podał, że kwestionuje ww. czynności i wnosi i uznanie ich za bezskuteczne w stosunku do niego. Dalej powód wskazał, że pozwana S. J. na podstawie oświadczenia z dnia 11 maja 2015 r. rep (...) ustanowiła na nieruchomości 4 hipotekę na kwotę 1.500.000,00 zł na rzecz pozwanego K. Z. (1), a wierzytelność zabezpieczona hipoteką ma rzekomo wynikać z przedwstępnej umowy sprzedaży z dnia 11 marca 2015 r. Zdaniem powoda czynność ta stanowi dalsze rozporządzenie nieruchomością 4 w rozumieniu art. 531 §2 k.c., a ustanowienie hipoteki na nieruchomości nr 4 powoduje, że pomimo ewentualnego uznania za bezskuteczną czynności dokonanej pomiędzy pozwaną S. J. a dłużnikami A. J. i J. J. (1) – powód nie będzie mógł w całości zaspokoić swoich roszczeń z nieruchomości 4. Powód podniósł, że ustanawiając hipotekę na nieruchomości 4 na rzecz pozwanego K. Z. (1) pozwana S. J. zdawała sobie sprawę z faktu, że jej rodzice A. J. i J. J. (1) nie będą w stanie spłacić należności na rzecz powoda z tytułu umowy kredytu. Powód podał, że te okoliczności były znane także pozwanemu K. Z. (1), gdyż pomiędzy rodziną pozwanej S. J. i rodziną pozwanego K. Z. (1) istnieją wzajemne powiązania biznesowe. Powód podał, że pozwany K. Z. (1) jest bratem K. Z. (2) będącego w bliskich relacjach biznesowych z A. J., a ponadto pozwana S. J. jest m.in. (...) sp. z o.o. komplementariusza spółki (...) sp. z o.o. SKA na rzecz której K. Z. (2) dokonał zbycia udziałów w spółce (...) sp. z o.o. Powód podał również, że żona K. V. Z. była członkiem zarządu (...) sp. z o.o., a K. Z. (2) jest również dłużnikiem powoda, który podobnie jak dłużnicy nie regulował należności wobec powoda wynikających z kredytu giełdowego. W ocenie powoda fakt, że nieruchomości 4 została obciążona na rzecz osoby powiązanej z rodziną pozwanej daje podstawy do przypuszczenia, że ustanowienie hipoteki – podobnie jak obciążenie nieruchomości 4 bezpłatnym i dożywotnim prawem użytkowania – miały jedynie na celu zniechęcenie wierzycieli A. J. i J. J. (1), w tym w szczególności powoda, do poszukiwania zaspokojenia swoich roszczeń z nieruchomości 4. Powód podał, że nieruchomość 4 jest zabudowana domem jednorodzinny, a powód ma wszelkie podstawy by przypuszczać, że ustanowienie hipoteki na nieruchomości 4 miało charakter czynności pozornej. Zdaniem powoda w niniejszej sprawie

zostały spełnione wszelkie przesłanki dochodzenia roszczenia o uznanie umów darowizny oraz ustanowienia hipoteki na nieruchomości 4 za bezskuteczne w stosunku do powoda. (k. 2- 16)

W odpowiedzi na pozew pozwana S. J. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że łącząca powoda z dłużnikami J. i A. J. umowa kredytu z dnia 23 kwietnia 2013 r. została przez strony dwukrotnie aneksowana: po raz pierwszy w dniu 18 kwietnia 2014 r., a następnie w dniu 17 kwietnia 2015 r. Pozwana podniosła, że zgodnie z treścią § 4 ust. 2 Regulaminu udzielenia przez Bank (...) S.A. kredytów giełdowych na zakup papierów wartościowych okres kredytowania wynosi 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytu, natomiast stosownie do treści §10 ust. 1 regulaminu po upływie obowiązującego okresu trwania przedmiotowej umowy kredytu powód mógł ją przedłużyć na dalsze okresy, z tym jednak, że kredytobiorca przed przedłużeniem umowy kredytu musiał najpierw złożyć szereg dokumentów uzasadniających jego zdolność kredytową, które to dokumenty w rzeczywistości stanowiły ponowną weryfikację zdolności kredytowej i ewentualnej wypłacalności dłużników. Pozwana podniosła, że przed zawarciem drugiego aneksu do przedmiotowej umowy, tj. przed dniem 17 kwietnia 2015 r. powód ponownie weryfikował stan majątkowy dłużników J. i A. J., którzy w przedłożonych powodowi oświadczeniach tzw. kartach informacyjnych klienta jednoznacznie wskazali co wchodzi w skład posiadanego przez nich majątku. Pozwana podniosła, że dłużnicy wśród posiadanego przez nich majątku wskazali jedynie akcje (papiery wartościowe), które w przypadku A. J. wskazywały wartość 9.111.000 zł, natomiast w przypadku J. J. (1) wartość 7.628.000 zł. Pozwana podniosła, że dłużnicy nie powoływali się na to, aby byli właścicielami jakichkolwiek nieruchomości, a powód mimo to ocenił ich zdolność kredytową i w dniu 17 kwietnia 2015 r., po spełnieniu przez A. J. warunków pozwalających na udzielenie mu kredytu, zawarł z A. J. kolejny aneks do umowy, którym przedłużony został okres trwania umowy kredytu giełdowego na kolejny rok, tj. do 20 kwietnia 2016 r. Zdaniem pozwanego wobec powyższego należy uznać, że w momencie przedłużania dłużnikom przez powoda kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych powód doskonale zdawał sobie sprawę z tego, że dłużnicy nie są właścicielami nieruchomości dla których prowadzone są księgi wieczyste (...). Nadto pozwana podniosła, że w momencie udzielania A. J. przez powoda dalszego kredytu, A. J. dysponował na rachunku bankowym środkami własnymi w kwocie 2.300.000 zł, a wartość papierów wartościowych, które stanowić miały zabezpieczenie przedmiotowego kredytu wynosiła 8.717.653,70 zł na co dłużnik A. J. przedstawił wyciąg z rachunku bankowego na dzień 20 kwietnia 2015 r. Stąd też, w ocenie pozwanej S. J. uznać trzeba, że godząc się na zaciągnięcie przez dłużnika zobowiązania powód miał pełną wiedzę na temat stanu majątkowego dłużników, a co za tym idzie – miał możliwość dokładnego zweryfikowania ich stanu majątkowego pod kątem ewentualnej niewypłacalności. Tym samym, zdaniem pozwanej, trudno zgodzić się z argumentacją powoda, jakoby dłużnicy A. i J. J. (1) dokonując czynności darowizn w datach 13 stycznia 2015 r. i 24 marca 2015 r., a więc przed przystąpieniem przez powoda oraz tych osób do negocjacji co do dalszego trwania przedmiotowej umowy kredytu działali ze świadomością pokrzywdzenia powoda. Nadto pozwana podniosła, że dokonanie przez J. i A. J. darowizn nieruchomości na rzecz ich córki S. J. nie miało na celu pokrzywdzenia wierzyciela (który wiedział, że dłużnicy nie mają innego majątku poza ujawnionymi akcjami), lecz spowodowane było potrzebą uporządkowania przez te osoby spraw związanych z dziedziczeniem w sytuacji ewentualnego niepowodzenia przez J. J. (1) walki z chorobą nowotworową oraz z uwagi na problemy kardiologiczne. Ustosunkowując się do stanowiska powoda dotyczącego ustanowienia przez pozwaną S. J. na rzecz pozwanego K. Z. (1) hipoteki przymusowej na nieruchomości położonej w S. przy ul. (...), dla której prowadzona jest KW nr (...), pozwana podniosła, że czynności tej dokonała nie dla pozorów, lecz w związku z zawartą pomiędzy stronami w dniu 11 marca 2015 r. umową przedwstępną sprzedaży 1.670.000 akcji w spółce (...) S.A. z siedzibą w Z.. (k. 191 – 208)

W piśmie przygotowawczym z dnia 24 marca 2017 r. powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej S. J. oraz od pozwanego K. Z. (1) solidarnie kosztów procesu. (k. 327 – 332)

W odpowiedzi na pozew z dnia 5 lipca 2017 r. pozwany K. Z. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż w związku z dokonaniem przez powoda w dniu 9 czerwca 2017 r. przelewu wierzytelności wynikającej z łączącej A. J. z Bankiem (...) S.A. umowy kredytu giełdowego na zakup papierów

wartościowych nr (...) na rzecz (...) Niestandaryzowanego S. Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. oraz w związku z doręczeniem pozwanemu K. Z. (1) odpisu pozwu w niniejszej sprawie dopiero w dniu 21 czerwca 2017 r., powód utracił legitymację procesową w zakresie dochodzenia roszczeń objętych niniejszym postępowaniem w stosunku do K. Z. (1).

Dalej pozwany podniósł, że S. J. dokonała czynności rozporządzającej na nieruchomości położonej w S. dla której prowadzona jest KW nr (...) poprzez ustanowienie na niej hipoteki umownej do wysokości kwoty 1.500.000 zł na rzecz pozwanego K. Z. (1) nie dla pozor, lecz w związku z zawartą pomiędzy stronami w dniu 11 marca 2015 r. przedwstępną umową sprzedaży 1.670.000 akcji w spółce (...) S.A. z siedzibą w Z.. Odnosząc się do łączącej powoda z dłużnikami A. J. oraz J. J. (1) umowy kredytu giełdowego z dnia 23 kwietnia 2013 r., pozwany K. Z. (1) podniósł, że powód weryfikując stan majątkowy dłużników J. i A. J. przed udzieleniem im kolejnego aneksu na dalsze kredytowanie, doskonale zdawał sobie sprawę z tego, co wchodzi w skład posiadanego przez te osoby majątku. Pozwany podniósł, że przedłożonych powodowi oświadczeniach, tzw. kartach informacyjnych klienta, A. i J. J. (1) jednoznacznie wskazali bowiem, że do posiadanego przez nich majątku wchodziły jedynie akcje (papiery wartościowe), które w przypadku A. J. wskazywały wartość 9.111.000 zł, natomiast w przypadku J. J. (1) 7.628.000 zł. Pozwany podniósł, że dłużnicy nie powoływali się na to, aby byli właścicielami jakichkolwiek nieruchomości, a mimo to powód pozytywnie ocenił ich zdolność kredytową i w dniu 17 kwietnia 2015 r., po spełnieniu przez A. J. warunków pozwalających na udzielenie mu dalszego kredytu, zawarł z A. J. kolejny aneks do umowy, którym przedłużony został okres trwania przedmiotowej umowy kredytu giełdowego na kolejny rok, tj. do dnia 20 kwietnia 2016 r. Tym samym zdaniem pozwanego trzeba uznać, iż w momencie przedłużania dłużnikom przez powoda kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych, powód doskonale zdawał sobie sprawę z tego, że dłużnicy nie są właścicielami nieruchomości, dla których prowadzone są księgi wieczyste: (...), (...), (...) i (...). Nadto pozwany K. Z. (1) podkreślił, że w momencie udzielania A. J. przez powoda dalszego kredytu, A. J. dysponował na rachunku bankowym środkami własnymi w kwocie 2.300.000 zł, natomiast wartość papierów wartościowych, które stanowić miały zabezpieczenie tego kredytu wynosiła 8.717.653,70 zł na co dłużnik A. J. przedstawił powodowi wyciąg z rachunku bankowego w (...) Banku (...) na dzień 20 kwietnia 2015 r. Stąd też zdaniem pozwanego uznać trzeba, że godząc się na zaciągnięcie przez dłużnika dalszego zobowiązania powód miał pełną wiedzę na temat stanu majątkowego dłużników, a co za tym idzie – miał możliwość dokładnego zweryfikowania ich stanu majątkowego pod kątem ewentualnej niewypłacalności. (k. 422 – 439)

W piśmie z dnia 27 lipca 2017 r. powód poinformował, że w dniu 9 czerwca 2017 r. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności, której skuteczność nastąpiła w dniu 22 czerwca 2017 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w W. dokonał przelewu wierzytelności przysługujących Bankowi (...) S.A. wobec A. J. z tytułu umowy kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych nr (...) z dnia 23 kwietnia 2013 r., która zmieniona została aneksem nr 1 z dnia 18 kwietnia 2014 r. oraz aneksem nr 2 z dnia 17 kwietnia 2015 r. wraz ze wszelkimi zabezpieczeniami (m.in. z tytułu poręczenia wekslowego jakiego udzieliła J. J. (1)) na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., a przelane wierzytelności są przedmiotem ochrony w niniejszym postępowaniu. (k. 455)

W piśmie z dnia 28 sierpnia 2017 r. powód ustosunkował się do stanowiska wyrażonego przez pozwanego K. Z. (1) w odpowiedzi na pozew.

Powód podniósł, że wbrew twierdzeniom pozwanego zmiana wierzyciela wywołana umową przelewu nie spowodowała utraty legitymacji procesowej powoda względem pozwanego, gdyż do przelewu wierzytelności doszło dopiero w dniu 22 czerwca 2017 r. i dopiero od tej daty można mówić o skutecznej zmianie wierzyciela. Nadto powód w pełni podtrzymał swoje twierdzenia co do charakteru czynności prawnej w postaci ustanowienia hipoteki do kwoty 1.500.000 zł na nieruchomości na rzecz pozwanego K. Z. (1). (k. 459 – 463)

Pozwana S. J. przedstawiła swoje stanowisko w piśmie z dnia 5 września 2017 r. (k. 474 – 486)

Powód przedstawił swoje stanowisko w piśmie z dnia 5 października 2017 r. (k. 498 – 499)

Na rozprawie w dniu 25 października 2017 r. Sąd postanowił, że (...) (...) w W. nie wstępuje do procesu w miejsce strony powodowej. (k. 570v.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana S. J. jest córką A. J. i J. J. (1). K. Z. (1) jest bratem J. J. (1).

W dniu 23 kwietnia 2013 r. powód zawarł z A. J. umowę nr (...) kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych (dalej jako „umowa kredytu”). Kredyt został udzielony jako kredyt giełdowy w formie linii kredytowej na okres od 23 kwietnia 2013 r. do 20 kwietnia 2016 r. w celu zakupu papierów wartościowych za pośrednictwem (...) powoda (w obrocie zorganizowanym oraz w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej) lub refinansowania zakupu wcześniej zakupionych papierów wartościowych za środki własne. Zgodnie z umową kredytu A. J. mógł się zadłużyć w rachunku kredytowym nr (...); a) od dnia 23 kwietnia 2013 r. do 21 kwietnia 2014 r. do kwoty w wysokości 2.980.000 zł, b) od dnia 22 kwietnia 2014 r. od dnia 20 kwietnia 2016 r. do kwoty w wysokości 3.000.000 zł. Spłata zadłużenia miała nastąpić najpóźniej w dniu 20 kwietnia 2016 r., a zabezpieczeniem należności wynikających z umowy kredytu by weksel własny in blanco wystawiony przez A. J. i poręczony przez jego żonę J. J. (1).

Łącząca powoda z dłużnikami J. i A. J. umowa kredytu z dnia 23 kwietnia 2013 r. została przez strony dwukrotnie aneksowana: po raz pierwszy w dniu 18 kwietnia 2014 r., a następnie w dniu 17 kwietnia 2015 r. Zgodnie z treścią § 4 ust. 2 Regulaminu udzielenia przez Bank (...) S.A. kredytów giełdowych na zakup papierów wartościowych okres kredytowania wynosi 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytu, natomiast stosownie do treści §10 ust. 1 regulaminu po upływie obowiązującego okresu trwania przedmiotowej umowy kredytu powód mógł ją przedłużyć na dalsze okresy, z tym jednak, że kredytobiorca przed przedłużeniem umowy kredytu musiał najpierw złożyć szereg dokumentów uzasadniających jego zdolność kredytową, które to dokumenty w rzeczywistości stanowiły ponowną weryfikację zdolności kredytowej i ewentualnej wypłacalności dłużników. Przed zawarciem drugiego aneksu do przedmiotowej umowy, tj. przed dniem 17 kwietnia 2015 r. powód ponownie weryfikował stan majątkowy dłużników J. i A. J., którzy w przedłożonych powodowi oświadczeniach tzw. kartach informacyjnych klienta jednoznacznie wskazali co wchodzi w skład posiadanego przez nich majątku. A. i J. J. (1) wśród posiadanego przez nich majątku wskazali wówczas jedynie akcje (papiery wartościowe), które w przypadku A. J. wskazywały wartość 9.111.000 zł, natomiast w przypadku J. J. (1) wartość 7.628.000 zł. Dłużnicy nie powoływali się na to, aby byli właścicielami jakichkolwiek nieruchomości, a powód mimo to ocenił ich zdolność kredytową i w dniu 17 kwietnia 2015 r., po spełnieniu przez A. J. warunków pozwalających na udzielenie mu kredytu, zawarł z A. J. kolejny aneks do umowy, którym przedłużony został okres trwania umowy kredytu giełdowego na kolejny rok, tj. do 20 kwietnia 2016 r. Nadto, w momencie udzielania A. J. przez powoda dalszego kredytu, środki własne pod kredyt na rachunku A. J. w (...) powoda wynosiły 2.300.841,31 zł, a wartość papierów wartościowych wskazanych na tym rachunku wynosiła 8.717.653,70 zł.

dowód: umowa kredytu wraz z aneksami i załącznikami (k. 27 – 60), wniosek o udzielenie kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych (k. 226 - 227), karty informacyjne klienta (k. 339 - 348), regulamin udzielania przez powoda kredytów giełdowych na zakup papierów wartościowych (k. 212 – 225), wyciąg z rachunku (k. 238), bankowe raporty monitorujące (k. 349 – 357), zeznania świadka A. J. (k. 389v. – 390v.), zeznania świadek J. J. (1) (k. 488 – 489)

W związku z niedotrzymaniem warunków umowy kredytu przez A. J. pismem z dnia 18 czerwca 2015 r. powód wypowiedział umowę kredytu A. J.. Powód wielokrotnie informował dłużników A. J. i J. J. (1), że w przypadku braku zapłaty przez nich zadłużenia wynikającego z umowy kredytu wystawi przeciwko nim bankowy tytuł egzekucyjny i wystąpi na drogę postępowania sądowego w celu wyegzekwowania swoich roszczeń.

dowód: pismo z dnia 18 października 2015 r. – wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 61 – 64), wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami odbioru (k. 65 – 78), zeznania świadek D. R. (k. 389v), zeznania świadka A. J. (k. 389v. – 390v.), zeznania świadek J. J. (1) (k. 488 – 489)

W związku z nieuregulowaniem należności wynikających z umowy kredytu powód wystawił w dniu 24 sierpnia 2015 r. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko A. J.. Zgodnie z treścią tego bte wymagalne zobowiązanie powoda wynikające z umowy kredytu wynosiło łącznie na dzień 24 sierpnia 2015 r. kwotę 2.923.428,65 zł przy czym – od dnia wystawienia bte powodowi należą się dalsze odsetki karne.

W dniu 11 września 2015 r. wypełnił weksel in blanco wystawiony przez A. J. i poręczony przez J. J. (1) i pismami z dnia 11 września 2015 r. zawiadomił A. J. i J. J. (1) o wypełnieniu weksla poprzez m.in. wpisanie sumy wekslowej w kwocie 2.937.553,88 zł wraz z przedstawieniem go do zapłaty i wezwaniem do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Termin zapłaty został wyznaczony na dzień 22 września 2015 r.

W dniu 23 września 2015 r. wystawił bte również przeciwko J. J. (1), nr (...). Zgodnie z treścią tego bte zobowiązanie J. J. (1) wyniosło łącznie na dzień 23 września 2015 r. kwotę 2.937.553,88 zł przy czym od dnia wystawienia bte powodowi należne są odsetki karne.

Postanowieniem z dnia 17 września 2015 r. Sąd Rejonowy P. (...) w Poznaniu, II Wydział Cywilny, sygn. akt: (...) nadał klauzulę wykonalności bte z dnia 24 sierpnia 2015 r. nr (...) wydanemu przeciwko A. J., a postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy P. (...) w P., II Wydział Cywilny, sygn. akt: (...) nadał klauzulę wykonalności bte z dnia 23 września 2015 r., nr (...) wydanemu przeciwko J. J. (1).

Wnioskami z dnia 7 i 21 grudnia 2015 r. powód wszczął postępowania egzekucyjne przeciwko A. J. i J. J. (1), które to postępowania egzekucyjne prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym P. (...) w P. D. P. pod sygn. akt: (...). Te postępowania egzekucyjne jedynie w nieznacznej części doprowadziły do zaspokojenia roszczeń powoda, komornik sądowy nie ustalił znaczących składników majątkowych dłużników z których egzekucja mogłaby zaspokoić roszczenia powoda w całości. W toku postępowania egzekucyjnego komornik sądowy ustalił, że A. J. wraz ze swoją żoną J. J. (1) zbył istotną część ich majątku.

dowód: zawiadomienia o wypełnieniu weksla (k. 79 – 89), bankowe tytuły egzekucyjne (k. 89 – 90), wnioski o nadanie klauzuli wykonalności na bte (k. 91 – 94), postanowienia o nadaniu bte klauzuli wykonalności (k. 95 – 99), wnioski wszczęcie postępowania egzekucyjnego (k. 100 – 106), informacja o stanie postępowania egzekucyjnego (k. 138), zeznania świadek J. J. (1) (k. 488 – 489)

Na podstawie umowy darowizny z dnia 24 marca 2015 r. sporządzonej przez K. S., notariusza w P., za rep. (...) A. J. oraz J. J. (1) przenieśli prawo własności nieruchomości objętych księgą wieczystą KW (...) („nieruchomość 1”) oraz KW nr (...) („nieruchomość 2”) na rzecz pozwanej S. J.. Na podstawie tej samej umowy darowizny A. J. przeniósł także na pozwaną S. J. prawo własności nieruchomości objętej KW nr (...) („nieruchomość nr 3”).

Ponadto na podstawie umowy darowizny z dnia 13 stycznia 2015 r. rep. (...) A. J. oraz jego żona J. J. (1) dokonali darowizny nieruchomości zabudowanej domem znajdującej się w miejscowości S., objętej księgą wieczystą KW nr (...) („nieruchomość nr 4”) na rzecz pozwanej S. J.. Jednocześnie ze zbyciem nieruchomości nr 4 doszło do ustanowienia bezpłatnego i dożywotniego prawa użytkowania na rzecz A. J. i jego żony J. J. (1).

Pozwana S. J. na podstawie oświadczenia z dnia 11 marca 2015 r. rep. (...) ustanowiła na nieruchomości 4 hipotekę na kwotę 1.500.000,00 zł na rzecz pozwanego K. Z. (1), a wierzytelność zabezpieczona hipoteką wynikała z przedwstępnej umowy sprzedaży 1.670.000 akcji w spółce (...) S.A. z dnia 11 marca 2015 r. W ramach tej przedwstępnej umowy sprzedaży akcji, strony tej umowy uzgodniły, że umowa przyrzeczona zostanie zawarta w terminie do dnia 11 marca 2016 r. W dniu 11 marca 2015 r. (w dniu zawarcia umowy) pozwany K. Z. (1) przelał na konto pozwanej S. Z. kwotę 1.200.000 zł, która to kwota stanowiła zaliczkę na poczet zakupu akcji (§ 3 ust. 3.3 umowy sprzedaży akcji). W przypadku niezawarcia umowy przyrzeczonej wpłacona kwota zaliczki podlegała natychmiastowemu zwrotowi na jego rachunek bankowy, nie później jednak niż w ciągu 2 dni roboczych od upływu terminu do zawarcia umowy przyrzeczonej. Jednocześnie celem zabezpieczenia ewentualnego zwrotu przez pozwaną zaliczki, w sytuacji gdyby nie doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej w umówionym terminie, strony postanowiły, że S. J. ustanowi hipotekę

umowną do kwoty 1.500.000 zł wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi na nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) . W związku z tym w dniu 11 maja 2015 r. pozwana S. J. złożyła oświadczenie o ustanowieniu hipoteki.

dowód: odpis zupełny księgi wieczystej (...) (k. 107 – 110), odpis zupełny księgi wieczystej (...) (k. 121 -125), odpis zupełny księgi wieczystej (...) (k. 117 – 120), odpis zupełny księgi wieczystej (...) (k. 111 – 115), umowa darowizny z dnia 13 stycznia 2015 r. (k. 251 – 254), umowa darowizny z dnia 24 marca 2015 r. (k. 255 – 258), przedwstępna umowa sprzedaży (k. 259- 260), potwierdzenie transakcji (k. 261), oświadczenie o ustanowieniu hipoteki (k. 262 – 264), zeznania świadka A. J. (k. 389v. – 390v.), zeznania świadek J. J. (1) (k. 488 – 489)

Pozwana S. J. jest córką A. J. i J. J. (1). K. Z. (1) jest bratem J. J. (1) i bratem K. Z. (2).

Pozwana S. J. była współnikiem oraz członkiem zarządu spółki (...) sp. z o.o., w której drugim współnikiem oraz członkiem zarządu była V. Z. (ciotka pozwanej), a spółka była i jest komplementariuszem spółki (...) sp. z o.o. S.K.A, na rzecz której K. Z. (2) – mąż V. Z. zbył posiadane udziały w spółce (...) sp. z o.o.

K. Z. (2) był największym akcjonariuszem spółki (...) S.A., której to akcje stanowiły główny składnik portfela inwestycyjnego A. J.. A. J. i J. J. (1) byli znaczącymi akcjonariuszami (...) S.A. J. Z. – syn K. i V. Z. – był znaczącym akcjonariuszem (...) S.A. oraz członkiem rady nadzorczej spółki (...) S.A. do dnia 17 września 2015 r. K. J. był znaczącym akcjonariuszem spółki (...) S.A., a także członkiem zarządu tej spółki w okresie od 13 marca 2015 r. do 30 marca 2015 r. (...) S.A. było znaczącym akcjonariuszem spółki (...) S.A.

K. Z. (2), jako główny udziałowiec (...) S.A., dokonał w dniu 6 marca 2015 r. darowizny na rzecz swojej córki D. Z. lokalu mieszkalnego opisanego w księdze wieczystej KW (...) położonego w W. przy ul. (...) 4m92 oraz miejsca postojowego opisanego w księdze wieczystej KW (...) położonego w tym samym budynku.

Pozwana S. J. posiadała udziały lub pełniła funkcje związane z uczestnictwem w wielu spółkach.

A. J. i J. J. (1) mieli inne zobowiązania od 2011 r. korzystał z kredytu giełdowego odnawialnego na kwotę około 2.000.000 zł (...) Bank. Termin wygaśnięcia tego kredytu giełdowego to 7 kwietnia 2015 r.

dowód: odpisy KRS spółek (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. S.K.A (k. 131 - 137), wydruk z (...) nr (...) z dnia 30 czerwca 2015 r. (k. 358), wydruk z rachunku maklerskiego z dnia 1 kwietnia 2015 r. (k. 359), pismo N. (...) (...) z dnia 17 maja 2016 r. (k.360) wydruki raportów bieżących (...) S.A. (k.361 – 366, 370 - 371), wydruk z księgi wieczystej KW (...) (k. 367 – 369), zestawienie podmiotów w których występowała pozwana (k. 501), wydruki z (...) (k. 502 – 504), wydruk z KRS dla spółki (...) sp. z o.o. (k. 505 – 506), zeznania świadka A. Z. (k. 390) zeznania świadek J. J. (1)

J. J. (1) w spornym okresie leczyła się ze względu na guzy w piersiach, podejrzenie nowotworu płuc oraz ze względu na zaburzenia kardiologiczne.

dokumentacja medyczna (k. 239 – 250), zeznania świadka A. Z. (k. 390) zeznania świadek J. J. (1)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w stanie faktycznym, a wyszczególnionych powyżej dokumentów oraz zeznań świadków.

Dokumenty, które Sąd uczynił podstawą ustaleń faktycznych nie były kwestionowane przez żadną ze stron a i Sąd nie znalazł podstaw by odmówić im przymiotu wiarygodności i wobec tego nadał im znaczenie jakie wynika z art. 244 i 245 k.p.c.

Zeznania świadków były spójne i logiczne, korespondowały z treścią zgromadzonych w sprawie dokumentów i wobec tego Sąd również uczynił je podstawą ustaleń faktycznych w sprawie.

Na rozprawie w dniu 25 października 2017 r. Sąd, wobec nieobecności pozwanych na rozprawie, pominął dowód z przesłuchania strony pozwanej. Jednocześnie Sąd dopuścił dowód z załączonych do akt sprawy dokumentów oraz oddalił pozostałe nierozpoznane wnioski dowodowe jako nieprzydatne dla sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 527 §1 k.c. gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Zgodnie natomiast z § 2 przywołanego przepisu czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem czynności. Oparta na tym przepisie skarga pauliańska ma na celu ochronę wierzyciela przed krzywdzącym go działaniem dłużnika. Przyznaje ona wierzycielowi uprawnienie do zaskarżenia czynności dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, czego konsekwencją może być uznanie tych czynności za bezskuteczne wobec skarżącego.

Na podstawie powołanego przepisu, który powód uczynił podstawą prawną wywiedzonego powództwa, można wyróżnić następujące przesłanki warunkujące możliwość skorzystania przez uprawnionego z ochrony pauliańskiej: (1) istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności, (2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią, (3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika, (4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, (5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią, (6) działanie osoby trzeciej w złej wierze. Dla skutecznego skorzystania ze skargi pauliańskiej wszystkie wymienione przesłanki muszą wystąpić łącznie, a ciężar ich udowodnienia - zgodnie z regułą dowodową wynikającą z art. 6 k.c. - obciąża wierzyciela.

Bezspornym między stronami było, że powodowi w niniejszej sprawie przysługiwały wierzytelności względem dłużników A. i J. J. (1) – wierzytelności te zostały stwierdzone bankowymi tytułami egzekucyjnymi z dnia 24 sierpnia 2015 r. (nr (...) oraz nr (...)), które następnie zostały zaopatrzone w klauzule wykonalności na mocy postanowień Sądu Rejonowego P. (...)w P.. Bezspornym było także dokonanie przez dłużników czynności prawnych z osobą trzecią – pozwani nie kwestionowali dokonania zaskarżonych przez powoda czynności prawnych.

Jeśli chodzi o trzecią z wyżej wymienionych przesłanek, to należy zauważyć, że art. 527 § 2 k.c. wskazuje, że czynność prawna jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności

Między stronami bezsporne było, że powoda łączyła z A. i J. J. (1) umowa kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych nr (...) z dnia 23 kwietnia 2013 r. Umowa ta została przez strony dwukrotnie aneksowana: po raz pierwszy w dniu 18 kwietnia 2014 r., a następnie w dniu 17 kwietnia 2015 r. Zgodnie z treścią § 4 ust. 2 Regulaminu udzielenia przez Bank (...) S.A. kredytów giełdowych na zakup papierów wartościowych okres kredytowania wynosi 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytu, natomiast stosownie do treści §10 ust. 1 regulaminu po upływie obowiązującego okresu trwania przedmiotowej umowy kredytu powód mógł ją przedłużyć na dalsze okresy, z tym jednak, że kredytobiorca przed przedłużeniem umowy kredytu musiał najpierw złożyć szereg dokumentów uzasadniających jego zdolność kredytową, które to dokumenty w rzeczywistości stanowiły ponowną weryfikację zdolności kredytowej i ewentualnej wypłacalności dłużników. Przed zawarciem drugiego aneksu do przedmiotowej umowy, tj. przed dniem 17 kwietnia 2015 r. powód ponownie weryfikował stan majątkowy dłużników J. i A. J., którzy w przedłożonych powodowi oświadczeniach tzw. kartach informacyjnych klienta jednoznacznie wskazali co wchodzi w skład posiadanego przez nich majątku. A. i J. J. (1) wśród posiadanego przez nich majątku wskazali wówczas jedynie akcje (papiery wartościowe), które w przypadku A. J. wskazywały wartość 9.111.000 zł, natomiast w przypadku J. J. (1) wartość 7.628.000 zł. Nadto, w momencie udzielania A. J. przez powoda dalszego kredytu, środki własne pod kredyt na rachunku A. J. w (...) powoda wynosiły 2.300.841,31 zł, a wartość papierów wartościowych wskazanych na tym rachunku wynosiła 8.717.653,70 zł. A. i J. J. (1) nie powoływali się na to, aby byli właścicielami jakichkolwiek

nieruchomości, a powód mimo to ocenił ich zdolność kredytową i w dniu 17 kwietnia 2015 r., po spełnieniu przez A. J. warunków pozwalających na udzielenie mu kredytu, zawarł z A. J. kolejny aneks do umowy, którym przedłużony został okres trwania umowy kredytu giełdowego na kolejny rok, tj. do 20 kwietnia 2016 r. Wynika z tego, że w momencie przedłużania dłużnikom przez powoda kredytu giełdowego na zakup papierów wartościowych nr (...), powód zdawał sobie sprawę z tego, że dłużnicy nie są właścicielami nieruchomości dla których prowadzone są księgi wieczyste (...). Godząc się na przedłużenie A. J. umowy kredytu powód miał możliwość dokładnego zweryfikowania stanu majątkowego dłużników pod kątem ich ewentualnej niewypłacalności i miał pełną wiedzę na temat stanu majątkowego dłużników. W tych okolicznościach nie można było uznać, że A. i J. J. (1) dokonując czynności darowizn w dniu 13 stycznia 2015 r. oraz w dniu 24 marca 2015 r., a więc przed przystąpieniem przez powoda oraz A. i J. J. (1) do negocjacji co do dalszego trwania przedmiotowej umowy kredytu, działali ze świadomością pokrzywdzenia powoda.

Ponadto w ocenie Sądu należało uznać, że dłużnicy w momencie dokonywania kwestionowanych czynności prawnych nie byli niewypłacalni ani nie pogłębili stanu swojej niewypłacalności. Za takim wnioskiem przemawia to, że powód zawarł z dłużnikami aneks do umowy kredytu pozwalający A. J. na dalsze korzystanie z tego kredytu w dniu 17 kwietnia 2015 r., a więc po dokonaniu przez A. J. i J. J. (1) darowizn na rzecz pozwanej S. J.. Powód przed zawarciem tego aneksu oceniał sytuację majątkową A. i J. J. (1). W momencie zawierania aneksu powód wiedział, że pozwani nie są właścicielami przedmiotowych nieruchomości i nie będzie mógł uzyskać z tych nieruchomości jakiegokolwiek zabezpieczenia. Skoro powód w tym czasie sam uznał A. i J. J. (1) za mających zdolność kredytową i udzielił im kredytu, to nie można uznać, że byli oni wówczas niewypłacalni. Nadto wniosek ten jest również uzasadniony w świetle wartości innych deklarowanych przez dłużników w momencie dokonywania w kwietniu 2015 r. pozytywnej oceny zdolności kredytowej oraz oceny jakości i realnej wartości ustanowionego zabezpieczenia spłaty kredytu wartości majątkowych (posiadane papiery wartościowe). Wartość papierów wartościowych posiadanych wówczas przez A. i J. J. (1) przekraczała łącznie kwotę kilkunastu milionów złotych. Mając to na uwadze nie można było uznać, że dokonując spornych czynności prawnych dłużnicy stali się niewypłacalni lub pogłębili stan swojej niewypłacalności.

Z uwagi na powyższe Sąd powództwo oddalił – pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu w pkt. 2 wyroku Sąd orzekł zgodnie z wyrażoną w art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i z tego tytułu zasądził od powoda na rzecz pozwanej S. J. kwotę 14.417 zł, w tym kwota 14.400 zł tytułem kosztów zastępstwa radcy prawnego obliczona na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. w brzmieniu obowiązującym do dnia 26 października 2016 r.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

SSO Sławomira Hańczewska